

Laddat- om vapen tillverkade i Eskilstuna

Berättelse/dramaturgi

Den är en stor och komplex berättelse som öppnas upp i Laddat. Vi rör oss i dåtid och nutid och besökarens tankar kan också ledas till framtid. Här vävs många berättelser ihop, om Eskilstuna och vapentillverkningen, om drivkrafter bakom vapenteknisk utveckling, om Sveriges försvar, om krig, fred och vapenförsäljning. Dramaturgin är uppbyggd kring fyra vapen som besökaren kan ta på och lyfta upp. Vid varje vapen finns ett tema där principiella frågeställningar väcks.

Ledorden för utställningen är: reflektion, tänka/känna, kontrast och mångfacetterat. Målgruppen är ungdomar 16-18 år. Utställningen utvecklar utställningsmediet genom de metoder som använts.

Gestaltning

Gestaltningen är stiliserad och associativ och tar med besökaren både inomhus och utomhus. Några väggar är skadade. Andra hela. Ett rum har förstörts av en granat. Rummet är en symbol för verkligheten då vapnen lämnat Eskilstuna och Sverige, och speglas även mot en annan del av utställningen, ett vardagsrum i Eskilstuna där man kan lyssna på ett samtal mellan två debatterande tonåringar och deras mamma och morfar, som arbetat på Gevärsfaktoriet.

v

Vapenförsäljning gestaltas av 40 trälådor med namn på exportländer för granatgeväret Carl Gustaf. Mängden visar vilken enorm spridning vapnet fått. Framställningen är saklig: lådor och namn. Värderingen sker i betraktarens ögon, är detta en viktig exportframgång, eller är det fel?

Dessutom finns ett skyltfönster med en militär och en civil kostym, som renodlar rollerna köpare och säljare. Här informerar vi om och diskuterar vapenförsäljning.

Alla texter är rakt på sak och skrivna på ett vardagligt språk.

Vapnen blir bättre och bättre

Under flera hundra år utvecklas handeldvapnen.
Vapnen blir allt bättre på att utföra sin uppgift;
att skada och döda människor.

Luntläsmusköt M/1860. Foto: Armémuseum

Publikvänlighet

För att göra utställningen angelägen kopplade vi vapnen både till platsen Eskilstuna och till deras användning i Sverige och i världen. Museibygnaden är det gamla gevärsfaktoriet, och vapenindustrin har varit en del av eskilstunabornas vardag och bidragit både till människors levebröd och till industristadens utveckling.

Utställningen väcker också tankar om etik och moral i perspektiv av den enes bröd den andres död, om att befinna sig i olika strukturer, den fria/icke fria viljan och personligt ansvar.

Vi har tänkt mycket kring genusfrågor. Texter har medvetet fått olika perspektiv och ungefär lika många kvinnor som män visas på bild.

Metod

Museet ville generera ny kunskap och utvecklas och anlitate därför externa projektledare. Så garanterades andra perspektiv och kunskaper än de som finns på museet. Då målgruppen är ungdomar, anordnades dels ett antal workshops då ett större antal gymnasieklasser tog del av filmklipp, texter, övningar och diskussioner, dels skapades en fokusgrupp med en klass, som fick göra mer djupgående övningar samt lämna synpunkter på innehåll, tilltal och gestaltning.

Vi ordnade också ett seminarium med forskare, för att diskutera historieförställning, hur man kan tolka källorna, samt Gevärsfaktoriets egentliga betydelse för Eskilstuna.